

02/03/2016

Factors que influencien l'adopció i l'ús de les comunitats virtuals de pràctica clínica

L'any 2009 es va implementar a diferents centres mèdics de Badalona i Sant Adrià de Besòs ECOPIH, una plataforma de comunicació *online* entre professionals d'Atenció Primària i Atenció Especialitzada per tal d'establir un sistema de comunicació que permeti agilitzar i optimitzar l'atenció que reben els pacients. Aquest estudi ha analitzat l'ús d'ECOPIH entre els cossos mèdic i d'infermeria. Els resultats mostren que la percepció d'utilitat d'aquesta plataforma web 2.0 ve determinada per factors organitzacionals, tecnològics i socials.

En un context en el que a les consultes d'Atenció Primària (AP) s'atenen un gran nombre de pacients, molts d'ells de maneig complex degut a la important comorbiditat que presenten, es fa necessari establir sistemes de comunicació entre diferents nivells assistencials que permetin agilitzar i optimitzar l'atenció que reben aquests pacients. Així, en els darrers anys

s'han creat múltiples eines de telemedicina i, d'una forma més innovadora, les comunitats de pràctica (CoP) clínica.

Malgrat que les CoP virtuals ja han demostrat que poden ajudar a resoldre problemes d'una forma més simple i inclús millorar el funcionament d'una organització, és important saber quins factors determinen l'ús de les CoP per part dels professionals sanitaris (metges/sses i infermers/es). Per fer-ho, en aquest estudi s'analitza l'ús d'ECOPIH (Eina de Comunicació Online entre Primària i Hospital), que és una plataforma de comunicació *online* entre professionals d'AP i Atenció Especialitzada (AE) que es va implementar el 2009 a diferents centres de Badalona i Sant Adrià de Besòs (9 centres d'AP, Hospital Germans Trias i Pujol, Hospital Municipal de Badalona i la Unitat de Salut Internacional Metropolitana Nord) per compartir casos clínics i altra informació mèdica d'interès.

Per recollir les dades es va entregar una enquesta a 357 professionals sanitaris d'AP i AE, usuaris d'ECOPIH, i es van obtenir 166 respostes (46,4% dels professionals). Es va utilitzar el Model d'Acceptació de Tecnologia (*Technology Acceptance Model*, TAM), que explica de forma robusta la intenció d'ús de les Tecnologies de la Informació i Comunicació (TICs) tenint en compte la percepció individual dels usuaris sobre la mateixa.

Per a tots els entrevistats, es va observar que els factors que determinen un major ús d'ECOPIH són, en ordre d'importància, la percepció d'utilitat per reduir costos, la percepció d'utilitat per millorar la pràctica clínica i l'ús habitual de xarxes socials. Així doncs, els factors associats amb dinàmiques organitzacionals (reducció de costos), resultats en l'activitat clínica (millora de la qualitat) i amb l'ús de tecnologia són els que tenen una major influència en la decisió dels professionals sanitaris per utilitzar la plataforma.

En el grup de metges, els aspectes més discriminants sobre l'ús d'ECOPIH són la percepció d'ús per disminuir costos i l'ús habitual de xarxes socials, i entre les infermeres ho són la percepció d'utilitat per millorar la pràctica clínica i la facilitat d'ús. Aquesta diferència seria explicada pel fet que els metges, que habitualment tenen una major responsabilitat en l'organització dels centres on treballen, veuen ECOPIH com una plataforma útil pel procés de presa de decisions i reducció de costos. Per altra banda, les infermeres, que tenen una visió de l'atenció al pacient més pragmàtica, valoren molt la millora de la qualitat de la pràctica clínica i la facilitat d'ús de l'eina.

En conclusió, la percepció d'utilitat d'una plataforma web 2.0 per la comunicació entre AP i AE ve determinada per factors organitzacionals, tecnològics i socials. Específicament, la posició que els professionals tenen dins de l'estructura sanitària i particularment la proximitat de l'activitat del professional cap al pacient i la seva experiència professional en l'ús de xarxes socials i les TICs, són factors essencials per explicar l'ús d'aquestes plataformes.

David Lacasta Tintorer

Centre d'Atenció Primària la Salut, Badalona
Departament de Medicina (UAB)
dlacasta.mn.ics@gencat.cat

Souhel Flayeh Beneyto

Centre d'Atenció Primària la Salut, Badalona

Josep Maria Manresa Domínguez

Departament d'Infermeria (UAB)
JosepMaria.Manresa@uab.cat

Pere Torán-Monserrat
IDIAP Jordi Gol
Universitat de Girona

Ana Jiménez-Zarco
Joan Torrent-Sellens
Francesc Saigí-Rubió
Universitat Oberta de Catalunya

Referències

[View low-bandwidth version](#)